

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΧΟΥΑΝΙΤΑ: Η κόρη του ζωγράφου από τη Σάμο Το μοιραίο βράδυ και το τραγικό τέλος

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ 16

Aυτά όλα τα έλεγε αργότερα η Κασσάνδρα στο παιδί της όταν αυτό μεγάλωσε και άρχισε να πηγαίνει σχολείο.

Είναι καλοί άνθρωποι και μας βοηθούν, του έλεγε και τον έστελνε να αγκαλιάσει την Μαρκέλλα, που τον έσφιγγε εκείνη πάνω της και του χάιδευε τα μαλλιά.

Η Κασσάνδρα έδωσε στο παιδί της αγάπη και στοργή, αλλά αυτό που εκτίμησε με τα χρόνια ο Μανώλης ήταν ότι η μάνα του, του έμαθε την μπτρική τους γλώσσα.

Μη ξεχάσεις ποτέ αγόρι μου, πως είσαι ελληνόπουλο και ότι οι γονείς σου γεννήθηκαν στην Σάμο. Ενα μικρό νησάκι της Ελλάδας πολύ μακριά από εδώ.

Δεν θα το ξεχάσει ποτέ αυτό ο Μανώλης. Θα θυμάται πάντα την ζεστή αγκαλιά της μάνας του και την φωνή της, γλυκιά, καθώς του έλεγε παραμυθάκια και τον μάθαινε τις πρώτες ελληνικές λέξεις.

Αργότερα θα βρεθεί κάποιος Έλληνας, γέρος ναυτικός να τον μάθει να γράφει και να διαβάζει. Σαν μεγάλωσε λίγο, θα τον γράψει η μάνα του και στο απογευματινό σχολείο της εκκλησίας. Υπήρχαν και άλλα ελληνόπουλα εκεί.

Το παιδί ζούσε σε ένα ζεστό περιβάλλον. Τόσο η Μαρκέλλα όσο και ο Εδουάρδο του έδειχναν τόση αγάπη, που συγκινούσε πολύ την Κασσάνδρα.

Θυμάται την μάνα του, που κάθε τόσο τον αγκάλιαζε τον χάιδευε τα μαλλιά και του έλεγε:

- Παιδί μου, αγοράκι μου.

Μια μέρα, την είδε να κλαίει με αναφίλητά και την Μαρκέλλα να κτυπά το πρόσωπό της απελπισμένα.

Ο πατέρας σου χάθηκε αγοράκι μου, χρυσό μου μωρό, ο πατέρας σου έφυγε και μας άφησε. Ήρθε κάποιος από το λιμάνι και μας το είπε.

Τότε δεν μπορούσε να καταλάβει και πολλά. Σαν μεγάλωσε λίγο, του είπε η μάνα του:

- Ο πατέρας σου γιέ μου χάθηκε.

- Πώς χάθηκε ο πατέρας;

- Δεν ξέρω παιδί μου. Ακούστηκαν πολλά. Ποτέ όμως δεν μάθαμε τι έγινε.

Εφηβος, έμαθε αργότερα, πως πολλοί φτωχοί νέοι τότε, ξεκίνησαν με τον σιδηρόδρομο, για την Αργεντινή να βρουν δουλειά στα καράβια. Ήταν κάποιος σπουδαίος πλούσιος Έλληνας εκεί, που ήθελε νέους να τους κάνει ναυτικούς για μεγάλα ταξίδια. Προτιμούσε οι ναύτες του να είναι από την πατρίδα του και να μιλούν ελληνικά.

Αυτά ήταν γνωστά πράγματα. Πολλοί ήταν εκείνοι που μπάκιαν στα καράβια του Έλληνα. Άλλα κανένας δεν γύρισε πίσω.

Άκουσε πολλές ιστορίες για εκείνους τους ναυτικούς. Οι περισσότεροι από αυτούς πνίγηκαν όταν το καράβι τους βούλιαξε. Λέγανε ότι τα καράβια ήταν παλιά, αλλά ήταν ασφαλισμένα σε μεγάλες αγγλικές εταιρείες. Ορισμένοι πάλι, όταν έφθασαν στην πατρίδα τους έμειναν εκεί. Αυτοί ήταν ελάχιστοι. Οι περισσότεροι χάθηκαν, τους έφαγε η θάλασσα.

Τσως αυτή να ήταν η τύχη του πατέρα του του

Φώτη. Χάθηκε, όπως του είπε η μάνα του. Πως χάθηκε όμως κανένας δεν έμαθε ποτέ.

Ο Manuel el Griego, ο Μανώλης ο Έλληνας, ο γιός του Φώτη και της Κασσάνδρας, στα χρόνια του Α! Μεγάλου Πολέμου, θα βρεθεί φοιτητής στο τμήμα Καλών Τεχνών στην φημισμένη την εποχή της, σχολή του δάσκαλου Pascale.

Ήταν ξακουστός δάσκαλος και φημισμένος ζωγράφος ο Pascale, αλλά για να τον δεχτεί φοιτητής έπρεπε να τον εγκρίνει ο ίδιος, να δει σχέδια του, και όταν βεβαιώνονταν ότι είχε ταλέντο, ρωτούσε πόσα μπορούσε να πληρώνει τον χρόνο. Τα χρήματα τα ήθελε προκαταβολικά.

Δέχθηκε τον νεαρό, ο Pascale, τον έβαλε να του σχεδιάζει εκεί μπροστά του διάφορα. Τα είδε προσεκτικά. Του άρεσαν. Τον χτύπησε ελαφρά στον ώμο και του είπε:

- Μπορείς να παρακολουθήσεις τα μαθήματα. Έχεις ταλέντο. Πόσα όμως μπορείς να πληρώνεις τον χρόνο;

- Πόσα θέλεις δάσκαλε, τον ρώτησε ο νεαρός.

Όταν ο δάσκαλος του είπε το ποσό, ο νεαρός κατέβασε το κεφάλι και απάντησε:

- Μεγάλη μου τιμή να με δεχθείς στην σχολή σου δάσκαλε. Όμως τα χρήματα αυτά δεν τα έχω. Η μάνα μου είναι μια φτωχή μαγείρισσα στο εστιατόριο του Εδουάρδο και της Μαρκέλλας στο λιμάνι.

Ο Pascale ζούσε στον δικό του κόσμο:

- Να τα βρεις νεαρέ τα χρήματα διότι έχεις ταλέντο και είναι κρίμα να μη σπουδάσεις, και πρόσθεσε:

Τα χρήματα βρίσκονται νεαρέ. Το ταλέντο δεν βρίσκεται. Γεννιόμαστε καλλιτέχνες δεν γινόμαστε.

Ο Μανώλης δεν ενθουσιάστηκε με τα λόγια του δάσκαλου. Όταν γύρισε σπίτι, τον περίμενε η Κασσάνδρα, μαζί ήταν και ο Εδουάρδο και η Μαρκέλλα.

- Λοιπόν ρώτησε ο Εδουάρδο, σε δέχτηκε ο δάσκαλος;

- Με δέχτηκε απάντησε αυτός αδιάφορα.

- Υπέροχα, υπέροχα άρχισαν αμέσως να λένε, ο Εδουάρδο και η Μαρκέλλα. Μπράβο, μπράβο.

Η Κασσάνδρα κοίταξε τον γιό της και σκούπισε ένα δάκρυ με την ποδιά της. Σπινθήθηκε και τον αγκάλιασε.

- Παιδί μου, αγόρι μου.

- Όμως δεν θα πάω μάνα.

- Γιατί; ρώτησαν και οι τρεις απορημένα,

- Εέρεις πόσα θέλει ο Pascale για να με δεχθεί στην σχολή του;

- Πόσα; ρώτησε ο Εδουάρδο.

Όταν τους είπε το ποσό μείνανε για μερικά λεπτά και οι τρεις αμίλπτοι.

- Είναι πολλά λεφτά παιδί μου που να τα βρούμε, είπε η Κασσάνδρα, θα πρέπει να..

Όμως ο Εδουάρδο την διέκοψε:

- Σινιόρα Κασσάνδρα, μην απογοπεύεις τον Manuel. Τα χρήματα θα τα βρούμε.

- Πώς σινιόρ Εδουάρδο; ρώτησε η Κασσάνδρα απορημένα.

- Αυτό άφοσε το σε εμένα σινιόρα Κασσάνδρα. Στην συνέχεια σπινθήθηκε πλούσιασε πιο κοντά τον νεαρό και του είπε:

- Τα χρήματα τα έχουμε. Είναι από τις οικονομίες της Μαρκέλλας και εμένα. Θα γραφτείς στην σχολή του Pascale.

Ο Manuel έμεινε να τον κοιτά απορημένα.

- Όχι σινιόρ Εδουάρδο. Δεν μπορώ να πάρω τις οικονομίες σου για να σπουδάσω.

Ο Εδουάρδο όμως επέμενε:

- Χαρά μου να σε δω Μανουέλ να γίνεσαι ζωγράφος. Έχεις ταλέντο νεαρέ μου. Από μικρός σε παραπρό που ζωγραφίζεις. Εξάλλου είπε χαμογελώντας, θα μπορείς να φτιάξεις πίνακες να στολίσουμε το μαγαζί.

Ο Μανώλης συγκινήθηκε. Άνοιξε τα χέρια του και αγκάλιαζόντας τον Εδουάρδο του είπε:

- Σε ευχαριστώ σινιόρ Εδουάρδο. Αυτό δεν θα το ξεχάσω ποτέ. Τα χρήματα κάποτε θα στα επιστρέψω. Να είσαι σίγουρος για αυτό.

- Δεν τα θέλω πίσω. Φτάνει να σε βλέπω μέσα στο μαγαζί, να σε καμαρώνω.

- Δεν θα φύγω ούτε εγώ ούτε η μάνα μου από κοντά σας σινιόρ Εδουάρδο. Είμαστε μια οικογένεια.

Η Μανόνα να σε ευλογεί του είπε η Μαρκέλλα και σπινθήθηκε και τον αγκάλιασε και αυτή.

Ο Manuel, ο 19χρονος Μανώλης Σαμιώπης, που γεννήθηκε στο Μοντεβίδεο, ο γιός της Κασσάνδρας και του Φώτη από την Σάμο, γράφτηκε σε λίγες μέρες στην φημισμένη σχολή του ζωγράφου Pascale.

Ήταν ακριβώς το 1914, η χρονιά που ξέσπασε στην Ευρώπη ο μεγάλος πόλεμος.

Την ίδια ακριβώς χρονιά, πολύ μακριά από το Μοντεβίδεο, ένας συνομήλικός του, ο Βαν ντε Φλου έμπαινε στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, σπινθήζοντας οικονομικά και ξένες γλώσσες.

Η μπτέρα του, η Ερρίκα ήταν παντρεμένη με τον αρχιμαφίζο Πάμπλο Ρούνο. Ο νεαρός Ολλανδός δεν αντιμετώπιζε κανένα οικονομικό πρόβλημα.

Αντίθετα ο Manuel Griego, δηλαδή ο Μανώλης ο Έλληνας, αυτό ήταν το επίθετο που του έδωσε ο δάσκαλος του στην σχολή, θα δουλέψει σκλη